

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 148/2024
Рев2 129/2024
20.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., чији је пуномоћник Милош Кукурековић, адвокат из ..., против туженог Града Приштине са седиштем у Грачаници, чији је заступник Градско правобранилаштво града Приштине, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4184/2021 од 05.10.2021. године и ревизији туженог против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4738/2022 од 14.02.2023. године, у седници одржаној 20.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца и **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 4184/2021 од 05.10.2021. године, у ставу другом и трећем изреке, тако што се **ОДБИЈА** жалба туженог као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Лесковцу П1 33/20 од 10.06.2021. године у ставу првом и другом изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4738/2022 од 14.02.2023. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 43.671,00 динар, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка ове пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П1 33/20 од 10.06.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и тужени обавезан да му на име накнаде штете у висини разлике између припадајуће минималне и исплаћене зараде у периоду од јануара 2017. године закључно са октобром 2019. године, исплати

појединачно опредељене новчане износе са законском затезном каматом од последњег дана у месецу за претходни месец до коначне исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете у висини разлике између припадајућег и исплаћеног додатка на зараду према Закључку Владе РС 05 број 120-335/2007-14 од 25.12.2008. године за исти период исплати укупан износ од 27.262,86 динара са законском затезном каматом од последњег дана у месецу за претходни месец до коначне исплате на појединачно опредељене новчане износе ближе одређене у овом ставу изреке. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и тужени обавезан да му на име накнаде штете због неисплаћених трошкова превоза за долазак и одлазак са рада по месецима у периоду од јануара 2017. године закључно са новембром 2019. године исплати по 1.200,00 динара са законском затезном каматом од последњег дана у месецу за претходни месец до коначне исплате. Ставом четвртим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 79.768,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 4184/2021 од 05.10.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев за исплату накнаде штете у висини разлике између минималне зараде и исплаћене зараде за период од јануара 2017. године до октобра 2019. године. Ставом другим изреке, првостепена пресуда је преиначена у ставу другом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев за исплату накнаде штете у висини разлике између припадајућег и исплаћеног додатка на зараду за исти период у износу од 27.262,86 динара са законском затезном каматом на појединачно опредељене новчане износе како је у изреци наведено. Ставом трећим изреке, првостепена пресуда је укинута у ставу трећем и четвртм изреке (трошкови превоза и трошкови спора) и предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законом прописаних разлога, побијајући је у ставу другом и трећем изреке.

Тужени је благовремено поднео одговор на ревизију.

Пресудом Основног суда у Лесковцу П1 535/21 од 20.01.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев за накнаду штете због неисплаћених трошкова превоза за период од јануара 2017. године до 31.12.2019. године у месечним износима од по 1.200,00 динара са законском затезном каматом од последњег дана у месецу за претходни месец до коначне исплате, све ближе одређено у овом ставу изреке и тужилац обавезан да туженом накнади трошкове поступка у износу од 43.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 4738/2022 од 14.02.2023. године, преиначена је првостепена пресуда, тако што је делимично усвојен тужбени захтев и тужени обавезан да тужиоцу на име неисплаћених трошкова превоза за долазак и одлазак са рада исплати по 600,00 динара месечно за период од 01.01.2017. године до 30.11.2019. године са законском затезном каматом од доспећа у сваком месецу до исплате, као и трошкове поступка у износу од 113.268,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију из чије садржине произлази да исту побија у усвајајућем делу због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је благовремено поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијане пресуде у смислу члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...10/23), Врховни суд је оценио да је ревизија тужиоца основана, а ревизија туженог неоснована.

У поступцима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог на неодређено време у звању виши референт, распоређен решењем туженог на послове ... послови ..., са коефицијентом за обрачун зараде 8,85. Тако утврђена зарада, по основу радног ангажовања запослених на КиМ, увећана је за 50% на основу Закључка Владе РС 05 број 120-335/2007-14 од 25.12.2008. године. Налазом и мишљењем вештака економско-финансијске струке утврђена је тражена разлика зараде у висини разлике између минималне зараде и основне зараде за период од јануара 2017. године до октобра 2019. године у три варијанте. Према првој варијанти налаза и мишљења разлика износи 74.701,25 динара. Према другој варијанти, анализирајући приложене обрачунске листе зарада тужиоца за спорни период, вештак је нашао да је тужиоцу на износ основне зараде тужени обрачунао додаток од 50% на име косовског додатка, тако да у овој варијанти обрачуна нема разлике у заради између основне зараде и зараде коју је тужилац примао. Према трећој варијанти, зарада коју је тужилац примао са косовским додатком у спорном периоду већа је од минималне зараде за укупан износ од 540.580,55 динара. Тужилац је прецизирао тужбени захтев за ово потраживање у складу са првом варијантом налаза. У допуни налаза и мишљења вештак је обрачунао и трошкове превоза за долазак и одлазак са рада за период од јануара 2017. године до 31.12.2019. године и то у две варијанте, имајући у виду да је цена превозне карте у једном правцу 100,00 динара, односно у оба правца 200,00 динара по дану. Према првој варијанти, обрачун је извршен за дане присуства тужиоца на раду и то за сваки пети дан, а према другој за сваки десети дан и накнаде су приказане табеларно за сваки месец појединачно. Тужилац је тужбени захтев прецизирао у складу са првом варијантом налаза. Тужилац живи у селу ..., а ради у Грачаници која је удаљена 3 км од места пребивалишта. За долазак и одлазак са рада тужилац је користио сопствени превоз. Он није могао да користи „жути аутобус“, јер се полазак аутобуса није поклапао са његовим радним временом. Тужилац је на рад долазио сваки десети дан у месецу.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, Основни суд у Лесковцу пресудом ПП 33/20 од 10.06.2021. године је усвојио тужбени захтев тужиоца, закључујући да је тужиоцу исплаћена зарада у мањем износу у односу на припадајућу зараду у висини минималне зараде увећане за косовски додаток од 50% на месечном нивоу. Тужилац је од места пребивалишта до места рада у Грачаници за превоз користио сопствено возило или такси превоз, а како тужени није доказао да је обезбедио сопствени превоз запосленима до места рада, то је усвојени и захтев

тужиоца за накнаду штете због неисплаћених трошкова превоза за долазак и одлазак са рада за спорни период.

Одлучујући о жалби туженог, Апелациони суд у Нишу је пресудом Гж1 4184/21 од 05.10.2021. године преиначио првостепену пресуду, тако што је одбио тужбени захтев за исплату накнаде штете у висини разлике између минималне зараде и исплаћене зараде и разлике између припадајућег и исплаћеног додатка на зараду према Закључку Владе РС од 25.12.2008. године, закључујући да је исплаћена зарада тужиоцу правилно обрачуната уз увећање од 50% месечно и таква исплата реализована у већем износу од минималне зараде, због чега тужилац неосновано потражује утужену разлику. Након што је првостепена пресуда у делу о накнади трошкова превоза за одлазак и долазак са рада укинута, у поновном поступку првостепени суд је одлучио тако што је тај захтев одбио, уз образложење да тужилац није доказао да је имао стварне трошкове у вези коришћења превоза на релацији на којој је путовао и осим тога имао је могућност коришћења јавног превоза од места пребивалишта тужиоца до места рада. Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 4738/22 од 14.02.2023. године је наведена првостепена пресуда преиначена, тако што је тужени обавезан да тужиоцу за спорни период исплати неисплаћене трошкове превоза за долазак и одлазак са рада према другој варијанти налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке, позивом на члан 118. Закона о изменама и допунама Закона о раду, члан 1а. Посебног колективног уговора за државне органе и члан 41. став 1. Анекса Посебног колективног уговора за државне органе. Ово због тога што тужилац живи на удаљености од 3 км од места рада, која удаљеност оправдава коришћења превоза за долазак и одлазак са рада, а тужени није доказао да је тужиоцу био обезбеђен одговарајући бесплатни превоз до места рада, због чега му накнада припада само за дане када је долазио на посао у висини цене превозне карте у јавном саобраћају.

По оцени Врховног суда становиште Апелационог суда у Нишу изражено у пресуди Гж1 4184/2021 од 05.10.2021. године засновано је на погрешној примени материјалног права.

Наиме, тужилац сходно Закону о платама државних службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и локалне управе („Службени гласник РС“, број 113/17, 86/19) сагласно члану 5. став 2. има право на исплату минималне зараде. Тужиоцу сходно Закључку Владе Републике Србије од 25.12.2008. године и Закону о буџету припада и право на увећање припадајуће зараде у висини од 50% месечно. Према налазу и мишљењу вештака, тужиоцу је обрачуната плата у мањем износу од минималне зараде и на тај износ вршено је увећање од 50% месечно. Такав обрачун није правилан. Тужилац је имао право на исплату минималне зараде и увећање од 50% обрачунато на тај износ. Исплаћена укупна зарада тужиоцу у спорном периоду је мања од износа који се добија обрачуном и применом минималне зараде уз увећање за 50% месечно. Стога, правилан је закључак првостепеног суда да тужилац има право на утужену разлику зараде.

Због наведених разлога, Врховни суд је одлуку у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП.

По оцени Врховног суда, правилно је Апелациони суд у Нишу у пресуди Гж1 4738/2022 од 14.02.2023. године применио материјално право када је преиначио

пресуду Основног суда у Лесковцу П1 535/21 од 20.01.2022. године и делимично усвојио тужбени захтев тужиоца за исплату накнаде трошкова превоза за долазак и одлазак са рада.

Чланом 118. став 1. тачка 1. Закона о раду, чланом 1а. Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“, број 25/15 и 50/15), прописано је да се на права и обавезе из радног односа запослених у органима покрајинске аутономије и органима јединице локалне самоуправе као и на поједина питања од значаја за учеснике овог уговора примењују одредбе Анекса овог Колективног уговора – који је одштампан уз овај Колективни уговор и чини његов саставни део.

Према члану 41. став 1. Анекса Посебног колективног уговора за државне органе запослени има право на месечну претплатну карту за долазак и одлазак са рада за релације где јавни превозник омогућава куповину истих, а према ставу 2. за релације на којима јавни превозник не омогућава куповину месечне претплатне карте, запослени има право на накнаду трошкова превоза у новцу и то у висини стварних трошкова. Стварни трошак се утврђује на основу броја дана доласка и одласка са рада и износа цене појединачне карте на линијама и растојању које запослени користи, а за које не постоји месечна претплатна карта (став 3).

Полазећи од цитиране законске одредбе и одредби Посебног колективног уговора, обавеза је послодавца да запосленом накнади трошкове превоза у висини цене превозне карте у јавном саобраћају. Послодавац својим општим актом није утврдио ближе услове и критеријуме под којима запослени ово право може остварити, због чега начин на који ће запослени фактички прећи раздаљину од места пребивалишта до места рада није од утицаја на његово право на накнаду. Такође, тужиоцу је признато право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада, чији је смисао да се обезбеди присуство запосленог на раду, при чему то право није условљено доказивањем да је запослени стварно подносио трошкове.

Код утврђеног да тужени у току поступка није доказао да је на територији КиМ постојао бесплатан превоз за запослене организован од стране ГСП Приштина, то тужиоцу припада право на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада за спорни период на основу укупно остварених ефективних радних дана, с обзиром да је тим данима тужилац имао стварне трошкове за долазак и одлазак са рада који му нису исплаћени, све у складу са чланом 118. Закона о раду и наведеним одредбама Посебног колективног уговора за државне органе и његовог Анекса, како је то правилно закључио другостепени суд.

Приликом доношења одлуке, овај суд је ценио остале ревизијске наводе туженог, али је закључио да исти нису од утицаја на другачију одлуку, јер је другостепена пресуда донета правилном применом материјалног права.

Из изнетих разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

Како је тужилац успео у поступку по ревизији, на основу члана 165. став 2. у вези члана 163. став 2, 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП, припадају му трошкови ревизијског поступка, због чега је одлучено као у ставу трећем изреке. Висина накнаде

ових трошкова одмерена је према одређеном захтеву. Тужиоцу припада на име састава ревизије износ од 18.000,00 динара, а на име судских такси на ревизију износ од 10.268,00 динара и ревизијску одлуку износ од 15.403,00 динара. Тужиоцу није признат трошак на име састава одговора на ревизију, јер исти није био неопходан за вођење парничног поступка.

**Председник већа - судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**